

הקדמת הרמב"ם

שקבלו ממנו ואלו הם ר' אליעזר הגדול ור' יהושע ור' יוסי הכהן ור' שמעון בן נתנאל ור' אלעזר בן ערך. ור' עקיבא בן יוסף קבל מר' אליעזר הגדול ויוסף אביו גר צדק הי'. ור' ישמעאל ור' מאיר בן גר צדק קבלו

ב ש ע ר ח מ ל ך

פ"ט אי' אם אין ראיון לחלוץ אף על אביו ועל אמו לא יחלוץ מעשה כשמת אביו של ר"ע חלצו לפניו והוא לא חלק.

ור' ישמעאל כר' קבלו מר"ע. במר"ק כ"ח ב' כשמתו בניו של ר' ישמעאל נכנסו ד' זקנים לנחמו ר"ט וריה"ג וראב"ע ור"ע וא"ל הטריח רבותיו כר' אך זה אינה ראי' דאפשר דמדרך כבוד קאמר להו הכי ועי' גי' ע"י צ"ז כ"ט ב' שאל ר' ישמעאל את ר' עקיבא וגירסתנו את ר' יהושע ואפשר דרבינו גריס כגי' ע"י אך בתוספתא פרה פ"י ה"ב איתא את ר' יהושע ובמס' היכלות רבתי פכ"ז אי' א"ר ישמעאל כך א"ר עקיבא משום ר' אליעזר וכן שם פכ"ט ופ"ל משמע שקבלו ממנו אבל לכאורה נראה שהי' חברו עי' זבחים נ"ז א' צאו ואמרו לו לר"ע טעית וכן ביומא ע"ה ב' אמר צאו ואמרו לעקיבא עקיבא טעית ועי' מקואות רפ"ז אר"ע הי' ר' ישמעאל דן כנגדי, וקבל מרבותיו של ר"ע מר"א תרי"ב תוריע פרק ג' ה"ב ומר' יהושע ע"ז כ"ט ב' ובכ"ד. ובסנהדרין נ"א ב' א"ל ר"ע ישמעאל אחי ועי' תרי"ב תוריע פ' נגעים פרק ב' הי' אר"ע שאלתי את ר' ישמעאל אבל הוא ט"ס וצ"ל את ר"ג כמו במשנה דנגעים זכ"ג הגר"א. והוא בן אלישע עי' גיטין נ"ח א' ובתוס' יבמות ק"ד א' ד"ה אמר 'כתבו שהי' בן בנו של ר' ישמעאל בן אלישע כה"ג הנזכר בברכות ז' א' ובתוספתא חלה פ"א ה"ט משמע שהיה בן כה"ג ע"ש.

ור' מאיר בן גר צדק, בסנהדרין צ"ז ב' ובגיטין נ"ז א' נירון קיסר ערק ואגיר ונפק

ר' אליעזר הגדול. הכי קרי לי' בברכות לי"ב א' קדושין ל"ט א' סוטה מ"ט א' ובכ"ד והוא ר"א בן הורקנוס אבות שם והוא לוי מזרע משה רבינו פסיקתא רבתי פ' פרה והי' גיסו של ר"ג דיבנה ב"מ נ"ט ב'. ור' יהושע. הוא ר' יהושע בן חנני' אבות שם והי' לוי ערכין י"א ב' ב"מ י"א א'.

ור' יוסי הכהן חסיד. אבות שם אבל בשבת י"ט א' משמע דר' יוסי הכהן אין זה ר' יוסי החסיד.

ור' שמעון בן נתנאל. שם והי' חתנו של בן ר"ג ותוספתא ע"ז פ"ג ה"ג.

ור' אלעזר בן ערך. בעירובין י"ג א' אמרי' שהוא ר' נחמי' ועי' לק' אצל ר"מ מה שנכתוב בס"ד.

ור' עקיבא בן יוסף. נקרא כן במשנה מע"ש פ"ה מ"ט וביבמות ס"ז א' ברכות ס"ג א' ובמס' כלה ובכ"ד.

קבל מר"א הגדול. נדרים נ' א' אזיל תרתי סרי שנין קמי' דר"א יר' יהושע ובפסחים ס"ט א' א"ל לר"א כך מקובלני ממך ובסנהדרין ס"ח א' מר"א גמרה ובכ"ד. ונפטר ר"ע בן ק"כ שנה ספרי פ' ברכה.

ויוסף אביו גר צדק הי'. בסנהדרין צ"ז ב' אמרי' מבני בניו של סיסרא למדו תורה בירושלים וכן בגיטין נ"ז ב' ורב נסים גאון בברכות כ"ז ב' העתיק ומני ר"ע ובברכות שם אמרי' דר"ע לית לי' זכות אבות אבל לא מצאתי מפורש שהי' אביו גר ובמס' שמחות

הקדמת הרמב"ם

מר' עקיבא וגם קבל ר"מ וחבריו מר' ישמעאל

ב ש ע ר ה מ ל ך

י"ג א"ר נהוראי כר' ר' נחמי אומר כר' וכמדומה שבסדה"ד הביא ג"כ ראי' זו ובמדרש הנעלם מובא בב"י אריח סי' ס"א א"ר נחמי א"ר נהוראי ונ"ל דסתם ר' נהוראי הוא ר' נהוראי בן שוניה המוזכר בתוספתא מעשרות פ"א ה"ג ובירר מעשרות פ"א ה"ג וכן צ"ל ג"כ בירר ר"ה פ"ב ה"א א"ר נהוראי בן שניה מעשה שירדתי כר' ובבבלי ר"ה כ"ג ב' מעשה בר' נהוראי כר' אלמא דהוא סתם ר' נהוראי. קבלו מר' עקיבא. בעירובין י"ג א' איתא שר"מ שימש את ר"ע ובסנהדרין י"ד א' שר"ע סמכו וביבמות ס"ב ב' שהי' תלמיד ר"ע ובירר ברכות פ"ב ה"א א' שהי' תלמיד מובהק לר"ע ולר' ישמעאל תלמיד שאינו מובהק והי' הגדול בתלמידי ר"ע כדאי' בירר סנהדרין פ"א ה"ב שאמר ישב ר"מ תחלה ועי' עירובין י"ג ב' אין בדורו של ר"מ כמותו.

מינ' ר"מ ולכאורה י"ל נפק מינ' היינו מורעו אבל רבינו נראה דמפרש ונפק מינ' שהיה בנו ממש ויתכן כן לפי סדר השנים וכן מצינו בכתובות ס"ג ב' ונפק מינ' ר' חנינא מסורא והיינו בנו ע"ש וכן בשבת כ"ג ב' נפקי מינייהו רב אידי בר אבין ורב חייה בר אבין וה"ג דכוותה ועי' ירר חגיגה פ"ב ה"א א"ל לר"מ אי אמרין לך בההוא עלמא למאן את בעי למקרבא (כצ"ל) לאכור או לרבך א"ל אנא מקרב לרבי קדמי ובתר כן לאבא. ולפ"ו צ"ל דהא דאמרי' בעירובין י"ג ב' לא ר"מ שמו אלא ר' נהוראי שמו ולא ר' נהוראי שמו אלא ר' נחמי שמו ואמרי' לה ר"א בן ערך שמו צ"ל כמש"כ במסורת הש"ס שם דהאי לא ר' נהוראי כר' לא קאי אדר"מ דהא שם אביו של ר"מ לא הי' ערך אלא נירון אע"ג דאפשר לדחוק דהיו לו כמה שמות וכמו ר"מ עצמו או ששינה שמו כשנתגייר כדאשכחן בתוספתא גיטין פ"ו גר ששינה שמו מ"מ נראה כן ובפרט שלא יתכן כלל שר"מ הוא ר"א בן ערך הנזכר בפ"ב דאבות שנפטר עוד בחי' ר' יהושע כדמשמע בירר דנדרים פ"י ה"ו דא"ל ר' יהושע לר"ע אלמלא היית בימי ר' אלעזר בן ערך אלא תנא אחר הוא מיהו בפדר"א רפ"ז משמע שהי' ר"ע בזמן ר"א בן ערך ושמא לא קאמר שהיו כולם יושבים כא' אלא כל א' במקומו ע"ש. וגם אין זה סתם ר' נחמי ור' נהוראי שהם תלמידי ר' עקיבא וגם סתם ר' נחמי אינו ר"מ כדמוכח סנהדרין פ"ו א' סתם מתני' ר"מ סתם תוספתא ר' נחמי אלא דתרי ניהו וגם סתם ר' נהוראי אינו ר"מ דהא בקדושין פ"ב א' פליגי ר"מ ור' נהוראי כמו שהעירו אחרונים ועי' בסדה"ד אצל ר' נהוראי שהאריך בזה ועי' בשהש"ר פ"ב סי'

וגם קבל ר"מ וחבריו מר' ישמעאל. חבריו הם אותן שמנה בסמוך. והנה ר"מ מצינו בעירובין י"ג א' ששימש את ר' ישמעאל ואת ר"ע. ר' יהודה שבת קי"ד א' ר' יהודא אומר משום ר' ישמעאל דהיא משנה במקואות פ"ט מ"ו. ר' יוסי ב"ק נ"ד ב' ר' יוסי אומר משום ר' ישמעאל ובתמורה כ"א א'. ר' שמעון בפרקי רשב"י (נדפס באוצר מדרשים עמוד תקנ"ה) הי' ר' שמעון אומר ששמע מר' ישמעאל ובתוספתא. סוטה פ"ו ה"ג ארשב"י כר' ר' ישמעאל אומר כר' ואני אומר כר'. ר' נחמי לא מצאתי רק בתוספתא כלאים פ"ב ה"ב הורה ר' נחמי כדברי ר' ישמעאל. ר' אלעזר בן שמוע ור' יוחנן הסנדלר ושמעון בן עזאי ור' חנני בן תרדיון לא מצאתי שקבלו מר' ישמעאל ואין להקשות מהא דאמר בחולין